

NETWERK CONFERENTIE

21 juni 2017

Achtergrond
bij Spil in
de Wijk

Interview
met spillen
Bianca en
François

10 pagina's
tips en best
practices

INHOUD

- 4 ACHTERGROND**
Het project Spil in de Wijk
- 6 INTERVIEW**
François Mostard & Bianca Vaessen
- 8 KENNIS DELEN**
Tips en best practices in 4 thema's
- 14 IN GESPREK**
Spillen zoeken raakvlakken en meerwaarde
- 22 IMPRESSIE**
Terugblik netwerkconferentie 21 juni in woord en beeld
- 24 WAT NU?**
Spillen vertellen wat ze met kennis van andere spellen doen

VRAGEN OF IDEEËN OVER SPIL IN DE WIJK? NEEM CONTACT OP MET:

SITTARD-GELEEN

Annemarie Janssen: annemarie.janssen@sittard-geleen.nl
of François Mostard: francois.mostard@sittard-geleen.nl

HEERLEN

Susan Hurenkamp: s.hurenkamp@heerlen.nl

MAASTRICHT

Bianca Vaessen: bianca.vaessen@maastricht.nl

ROERMOND

Saskia Zijlstra: saskiazijlstra@roermond.nl

WONEN LIMBURG

Twan Vincken: twan.vincken@wonenlimburg.nl

PROVINCIE LIMBURG

Martijn Rumpen: mf.rumpen@prvlimburg.nl

of Yvonne van de Berg: yhs.van.de.berg@prvlimburg.nl

COLOFON

Dit is een uitgave van Spil in de wijk, n.a.v. de netwerkconferentie op 21 juni 2017 in Roermond.

Deze uitgave is gemaakt door het volgende mediateam van **MAGAZINE ON THE SPOT**:

Hoofdredactie en teksten **RENÉ LAMERS** / Teksten **MARLOE VAN DER SCHRIER**,
SASKIA RIDDER / Fotografie **SANNEKE FISSER** / Vormgeving **JOHN STELCK**

ontwerp: Petra Vroomen

(v.l.n.r.) Jamila, Sami, Didi, Marjan, François, Doenja, Linda, Twan, Marijke, Anandi, Hans, Bianca, Dafne, Saskia, Martijn, Annemarie, Ronald, Susan. Yvonne staat niet op de foto.

Zoek een andere rol

Ontmoeting, verbinding, inspiratie en ook gezelligheid. Met deze vier woorden is de netwerkconferentie Spil in de Wijk, op 21 juni 2017 in Roermond, goed getypeerd. Zo'n 160 spillen in de wijk kwamen samen om kennis op te doen, tips te horen en inzichten en ideeën uit te wisselen. Van dromen en denken naar durven en doen.

Eenieder pakt de rol die hem of haar het beste past. Tijdens de netwerkconferentie kon iedereen eens een andere rol uitproberen: die van observator, coördinator, supporter, bemiddelaar, inspirator, motivator, beslisser of misschien wel hervormer? Zo'n netwerkconferentie is dé kans om de spil te ontmoeten die de 'kleur' heeft die je nodig hebt: blauw voor voorzichtig, nauwkeurig, analytisch en objectief; rood voor wilskracht, prestatiegericht, veeleisend en doelbewust; groen voor zorgzaam, relatiegericht, harmonieus en ontspannen; of geel voor dynamisch, enthousiast, overtuigend en expressief. In dit werk, dichtbij mensen, draait het om mensen. Het is dan goed en handig je eigen netwerk te vormen en je te verbinden

met andere netwerken. Dat kan met de kennis uit dit magazine die voortkomt uit de workshops op de netwerkconferentie. Links bij de onderwerpen verwijzen naar meer informatie en contactpersonen.

De netwerkconferentie dient als een mooie start voor trotse Limburgse spillen die elkaar vinden en verbinden. Spillen kunnen elkaar nu makkelijker opzoeken, groepen vormen en zich verrijken in kennis en vaardigheden.

Veul plezier!

Het team van Spil in de Wijk

DE SPIL IN DE WIJK

Een Spil in de Wijk ondersteunt en verbindt mensen in een buurt of dorp. Spillen zijn mensen met bijzondere talenten. Daar mag Limburg trots op zijn! Daarom wil een aantal partijen juist hen ondersteunen en samen brengen in een actief netwerk. Zo kunnen zij elkaar weer verder helpen.

Bewoners gaan aan de slag in hun wijken. De overheid verwacht dat van haar burgers, zie de ‘participerende samenleving’; ‘drie decentralisaties’, ‘terugtrekkende overheid’. Maar ook bewoners zelf zijn mondiger, voelen zich meer betrokken bij hun buurt en willen invloed hebben. De overheid regelt niet meer alles en bewoners willen dat ook niet meer.

GELIJKWAARDIGE ROLLEN

Om initiatieven af te stemmen en te verbinden tot resultaten zijn veel mensen actief in de wijken. Zij bouwen aan nieuwe netwerken waarbinnen professionals en vrijwilligers gelijkwaardige rollen hebben: ze kennen de buurt, activeren anderen, spannen zich in. Werken en denken vanuit de community. Dit zijn de spillen in de wijk. Ze zijn van wezenlijk belang voor de binding in een wijk of dorp, omdat zij mensen kennen, mensen verbinden en aan oplossingen werken. Neem Cisca van der Meijs. Vanuit haar werk bij GGZ RIBW / Levanto heeft ze met bijzondere, kwetsbare mensen te maken. Maar ook privé als bewoner van Maastricht-Oost zet zij zich in: buurtlunches, paasactiviteit, sociaal café, pizza bakken, ballonnenclown, proef de wijk, verbindingslunch, burendag en lekker stappen met ‘same oet’. Cisca werd genomineerd tot Spil in de Wijk, net als 240 anderen in Zuid- en Midden-Limburg. Stuk voor stuk werken deze spillen niet vóór mensen maar mét mensen.

STARTENDE COMMUNITY

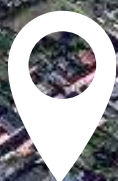
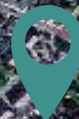
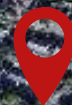
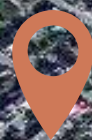
De spillen kwamen 21 juni 2017 bijeen tijdens de netwerkconferentie Spil in de Wijk in Roermond. Om van elkaar te leren, om mensen in de wijken beter te kunnen ondersteunen of om de eigen organisaties te sturen richting de kracht van burgers. Je kunt dat met een blauwdruk van bovenaf opleggen, maar praktijkmensen weten vaak beter wat nodig is en wat kan. Het grote organisatie-team van Spil in de Wijk bestaat zelf deels uit spillen. Vanuit die startende community werd een op maat gemaakt programma vol workshops gevormd. Daarin staan ontmoeten en verdiepen centraal. 21 juni dient als dag om samen trots te zijn op elkaar en op wat de spillen allemaal voor elkaar kunnen krijgen.

VITALER LIMBURG

Het netwerk aan Limburgse spillen zal zich gaan uitbreiden met vrijwilligers. Daarnaast wordt geschakeld met de Vereniging Limburg. Dat is een beweging van inwoners, maatschappelijke organisaties, ondernemers, kennis- en onderwijsinstellingen en overheden. Samen willen ze een vitaler Limburg door oog te hebben voor kwetsbaren en voor wie de kracht heeft anderen te ondersteunen. Zes verkeners verzamelen langs tien toerplaatsen de parels uit de provincie en brengen ze onder de aandacht. De verkeners waren natuurlijk ook op 21 juni bij Spil in de Wijk.

De netwerkconferentie is een startschot voor het project Spil in de Wijk. Spil in de Wijk is een initiatief dat eind 2016 werd gestart met inbreng van de gemeenten Maastricht, Roermond, Sittard-Geleen, Heerlen & Kerkrade, Provincie Limburg en woningcorporatie Wonen Limburg.

WORDT ZICHTBAAR

MEER WETEN?

spilindewijk.nl

facebook.com/spilindewijk

devereniginglimburg.nl

[@spilindewijk](https://twitter.com/spilindewijk) (Twitter)

Tot de mensen van het eerste uur bij Spil in de Wijk behoren **François Mostard** en **Bianca Vaessen**. Elk met een heel andere achtergrond en motivatie, maar kennis en vaardigheden die elkaar versterken, zoals elk lid van de startgroep. François en Bianca vertellen over hun idee bij Spil in de Wijk.

Zonder verbinding gaat een wijk dood

FRANÇOIS MOSTARD
wijkcoördinator gemeente
Sittard-Geleen

Wat is volgens jou een Spil in de Wijk?

“Volgens mij is een Spil in de Wijk iemand die op een goede manier met de bewoners contact heeft, kan aangeven waar ze moeten zijn, maar ook ondersteuning biedt in de uitbreiding van het netwerk van bewoners. Je merkt vaak dat bewoners met dezelfde vragen komen, die probeer ik dan te verbinden, zodat ik niet twee keer hetzelfde verhaal hoeft te vertellen en zij gebruik maken van elkaars kennis.”

Heb jij hiervan een voorbeeld?

“We hebben een heel actieve buurtvereniging die zelfstandig draait en soms beroep doet op de gemeente voor een vergunning. Materialen hebben ze inmiddels zelf aangeschaft en ze organiseren meerdere keren per jaar activiteiten. Als ik een verzoek binnenkrijg van een andere buurt, die een markt wil organiseren en een tent nodig heeft, breng ik ze in contact met die andere vereniging. Zo maken ze gebruik van elkaars mensen, kennis en kunde.”

Waarom is die verbinding in de wijk belangrijk?

“Zonder verbinding gaat een wijk dood. Mensen zijn steeds meer op zichzelf gericht. Er is minder sociale controle en ouderen blijven langer thuis wonen. Op het moment dat je mensen hebt die zich zorgen maken over de leefbaarheid van een wijk, houd je de wijk ook leefbaar en veilig.”

Wat heb je nodig om een goede Spil in de Wijk te kunnen zijn?

“Je moet een bepaald gevoel van sensitiviteit hebben voor wat er gebeurt in de buurt en kleine signalen makkelijk oppakken. Bij een perceel met meer onkruid dan groen zie ik onvrede, ook al zijn er nog geen klachten en meldingen binnengekomen. Daar kan ik op al inspelen. Je bent een soort inktvis met tentakels om dingen te voelen en ervaren, en tegelijkertijd een soort Ben Hur die acht paarden moet mennen en de goede kant op probeert te sturen. Dat vraagt om creatieve oplossingen en affiniteit met de bewoners.”

‘Je bent een inktvis met tentakels om te voelen en te ervaren en tegelijkertijd een soort Ben Hur die acht paarden moet mennen en de goede kant op moet krijgen.’

Wat kan de conferentie betekenen voor de Spillen in de Wijk?

“Ik wil de kwaliteit en de kennis in de eigen provincie op een hoger niveau brengen. Gelijkgestemden zouden elkaar makkelijk moeten vinden en makkelijk met elkaar in gesprek moeten kunnen gaan. Ik hoop dat alle aanwezigen zich laten verrassen door de verschillende initiatieven die er al zijn in Limburg. We moeten verbinding zoeken en elkaar versterken.”

‘Als we veranderingen
teweeg willen brengen,
moeten we beginnen
in de wijk.’

BIANCA VAESSEN

senior beleidsmedewerker
gemeente Maastricht

De organisatie niet overnemen, maar ondersteunen

Wat of wie is volgens jou een Spil in de Wijk?

“Een Spil is iemand die in de haarvaten van de buurt werkt en zichzelf ten dienste stelt van de ontwikkelingen en bewoners in de buurt. Dat staat los van welke functie je hebt, maar gaat om een bepaalde attitude.”

Kun je een geslaagd voorbeeld noemen?

“Een Spil in de Wijk vraagt wat bewoners nodig hebben en neemt de organisatie niet over maar ondersteunt waar dat nodig is. In een Maastrichtse wijk werd bijvoorbeeld aangegeven dat het gevoel van veiligheid groter zou worden als bepaald puin zou verdwijnen in de straat. De Spil in de Wijk regelt een auto waarin het puin kan worden weggevoerd, maar vervolgens stroopt de hele straat gemeenschappelijk de mouwen op om de boel op te ruimen.”

Waarom werkt dit?

“Ik geloof dat het alleen lukt om het individualistische los te laten en saamhorigheid in de wijk te bereiken, als bewoners worden gestimuleerd zelf dingen aan te pakken. Door mensen in hun kracht te zetten, ga je uit van de mogelijkheden die er zijn. Als we veranderingen tweeweg willen brengen in een stad, moeten we beginnen in de wijk en de mogelijkheden daar benutten.”

Je zegt zelf geen Spil te zijn, maar Spillen te faciliteren. Hoe doe je dat?

“Ik vind mezelf geen Spil omdat ik niet direct bezig ben met de burgers in de stad. Vanuit mijn functie faciliteer en ondersteun ik twee sociale teams in Maastricht. Ik probeer daarbij hetzelfde te doen als dat ik hoop dat de mensen in de buurt doen. Ik vraag wat mijn teams nodig hebben, waarbij ik kan ondersteunen, probeer de randvoorwaardelijke

zaken op orde te hebben en leg de verbandingen. Ik bemoei me niet met dingen waarbij de sociale teams mij niet nodig hebben. Er zit voldoende kwaliteit om het zelf aan te pakken.”

Wat kan de conferentie betekenen voor de Spillen in de Wijk?

“De conferentie is een bijzondere samenwerking tussen gemeenten en de provincie. We kunnen van elkaar leren wat wel of wat niet werkt in wijken in andere steden. Het is waardevol om niet steeds opnieuw het wiel hoeven uit te vinden en voort te bouwen op andere ervaringen.”

De huidige tijd vraagt een andere, volwassener democratie dan voorheen. Het is nodig dat mensen betrokken worden, en ze verwachten dat ook. Vijf initiatieven om bewoners en gemeenten tot elkaar te krijgen.

Dorpsdialoog in het DOP

Geef inwoners een grote mate van zeggenschap in de leefbaarheid in hun dorp, inclusief een bijbehorend budget. Dat gebeurt in het Dorpontwikkelingsproces (DOP). Het is een laagdrempelige dialoogvorm tussen inwoners, die welzijnswerk en gemeente ondersteunen. Uitgangspunt is dus de eigen kracht van de mens, maar wel ondersteund. In plaats van dat het gemeentelijk apparaat bepaalt, maakt DOP gebruik van de kennis in een gemeenschap. In plaats van een weg door de gemeente te moeten zoeken, kennen de dorpen contactpersonen. Onder andere in Stein en Kerensheide werken ze met de DOPsgewijze aanpak.

In de gemeente Stein kent elk dorp nu een DOP met elk 5.000 euro budget. In Urmond bijvoorbeeld is er nu in de Kooypoort een levendig buurthuis met vrijwilligers. In Meers is er een Dorpsdagvoorziening waar vrijwilligers inspelen op behoeften van ouderen. Ze kennen een 'sociaal restaurant' en een vervoersysteem naar Meers (Wensauto). In Kerensheide wisten bewoners een kerk te behouden.

MEER INFO

www.gemeentestein.nl/wonen-welzijn
 Voor DOP Stein: Cor Gabriëls,
c.gabriels@ziggo.nl of 046-4332718
 Voor DOP Kerensheide: Frans van de Korput,
frans.van.de.korput@intertec.nl

SUCCESVOLLE DOP: Bie Gerda (Elsloo)

Aan de Kloosterstraat in Elsloo staat Bie Gerda. Dat is een Dorpsdagvoorziening, resultaat van een DOP, een Dorpontwikkelingsproces. Hier zijn creatieve en spelactiviteiten, er worden uitstapjes gemaakt, er is een Repair Café en ouderen kunnen er terecht voor osteopathie, fysiotherapie en ergotherapie.

Succesformule van Bie Gerda is een warme aanpak: mensen uit de gemeenschap worden persoonlijk

aangesproken op hun talenten, waarmee ze anderen kunnen helpen. Hierbij koppelen ze jong aan oud. Wie naar een netwerkkoffie komt, wordt gevraagd ook weer anderen uit te nodigen tot het netwerk. Het 'zwaan-kleef-aan'-effect. Vrijwilligers leren elkaar kennen en dat heeft een aanzuigende werking: mensen willen er graag bij zijn.

MEER INFO

www.dorpsdagvoorzieningmeers.nl
 Myriam Cuypers-Ploem: 06-50297513
 Thei Maesen: 046-4263395

Mobiliseer burgerkracht

De casus-Valkenburg aan de Geul

Wanneer mensen zich betrokken voelen en mede budgetten bepalen, zie je ook de leefbaarheid in wijken en buurten sterk toenemen. Deze zogeheten burgerkracht sluit aan op de troonrede van koning Willem-Alexander uit 2013, waarin hij opriep tot burgerparticipatie. Buurtbewoners krijgen bij burgerkracht een grote mate van zelfsturing. De rol van de gemeente (ambtenaar) verandert sterk en de gemeente moet hierop ingericht worden. Ambtenaren werken meer integraal.

De gemeente Valkenburg aan de Geul riep Bureau Burgerkracht in het leven. Dit bureau stimuleert bewoners met initiatieven te komen en deze ook uit te voeren. Zo bedachten en realiseerden bewoners van het buurtschap Vilt zelf een boomgaard in een wei met een

Van buurtplatform naar buurtnetwerk

In Maastricht veranderden de rollen

Zoals zoveel gemeenten kent Maastricht buurtplatforms. Toen hierop sterk bezuinigd werd, ontstond er fel verzet. De hakken in het zand. Daarop rees de vraag wat het draagvlak van deze platforms eigenlijk nog was. Of ze niet het speeltje van een kleine groep mensen waren geworden.

Net als in Valkenburg bleek ook hier meer toekomst te zitten in burgerkracht: bewoners krijgen een grote mate van zelfsturing, ze bepalen zelf wat moet gebeuren en zetten zich hiervoor in. Maastricht bekeek of ze de buurtplatforms om kon vormen tot buurtnetwerken. Het buurtplatform is niet meer de enige gesprekspartner voor de gemeente en ook geen bestuursorgaan meer. Het buurtnetwerk verbindt bewoners, nodigt niet-actieve bewoners uit zich in te zetten en houdt in de gaten wie in de verdrukking dreigt te raken. Het grootste deel van de Maastrichtse buurtplatforms bleek de overstap naar een buurtnetwerk te kunnen maken.

picknickplaats en haard. Bij het buurthuis kwamen 'social sofa's' met fraaie mozaïek. Op de rotonde in Berg kwam een kunstwerk, dat door de bewoners zelf is ontworpen en gemaakt. Het symboliseert de vier dorpen die ooit de gemeente Berg en Terblijt vormden.

MEER INFO

Marco Siecker: 06-81918141
of m.siecker@valkenburg.nl
www.tinyurl.com/burgerkrachtvalkenburg

MEER INFO

Peter van Minderhout: 06-53413726 of
peter.van.minderhout@gmail.com
of buurtcampagne@gmail.com
Rieneke Soumete: 043-3505206
of rieneke.soumete@maastricht.nl

Tamara van Bogaert

Junior Beleidsmedewerker, Limburg
Tmpi.van.bogaert@prvlimburg.nl

Halen: "Ik wil een beeld krijgen van wat er leeft in de provincie en inzichten van anderen opdoen rondom mijn thema: positieve gezondheid binnen maatschappelijke organisaties."

Brengen: "Vanuit mijn functie heb ik ervaring met projectvoorstellen. Ik kan adviseren hoe je dat aan moet pakken, hoe je de juiste link moet leggen tussen verschillende partners."

Frans van de Weerd

Casemanager
Horeca, Maastricht
frans.van.de.weerd@maastricht.nl

Halen: "In sommige rustige wijken is horeca gekomen en dat geeft soms overlast. Ik hoop vandaag te ontdekken hoe iedereen binnen een wijk toch goed naast elkaar kan bewegen."

Brengen: "Ik heb twaalf jaar ervaring met horeca in een drukke stad. Ik heb geleerd dat de bereidheid om met elkaar in gesprek te gaan en iets te geven, leidt tot resultaten."

Myriam Cuypers-Ploem

Communicatieadviseur
gemeente Meerssen
06-50297513

Halen: "Ik ben altijd op zoek naar verhalen, netwerk en ervaringen die inzichten geven in wat er leeft."

Brengen: "Frisse ideeën over hoe je mensen verbindt. Ik weet hoe je stap voor stap een relatie opbouwt, mensen prikkelt en ze warm krijgt voor jouw idee. In de slijpstream neem je andere mensen mee met enthousiasme."

Met de Tuinman in gesprek over de openbare ruimte

In Sittard-Geleen hebben ze een Tuinman, namelijk: de gemeente die zorgt voor de openbare ruimte. De Tuinman is een metafoor geworden om aan informatie te komen over wat de gemeente moet met de openbare ruimte. De Tuinman gaat in gesprek met bewoners op straat en met kinderen op scholen. Door gericht vragen te stellen over de leefomgeving, kwam de gemeente aan een hoop nieuwe informatie, vertellen Diana Bouts en Jules Sondeijker. Met die informatie hebben ze het afgelopen jaar een nieuwe beleidsnota opgesteld, die dankzij alle input van bewoners, soepel door de gemeenteraad werd overgenomen. In de gesprekken met bewoners liep de gemeente tegen een aantal punten aan die opriepen tot discussie. In deze gevallen had de gemeente een bepaalde situatie voor ogen, waar de burger juist een heel ander inzicht had. Samen met de burgers zocht Sittard-Geleen de middenweg. Een aantal voorbeelden:

- Eigen verantwoordelijkheid versus aansprakelijkheid: de burger wilde niet zoveel eigen verantwoordelijkheid als wij ze wilden geven. Minder verkeersborden? Goed plan, vindt de gemeente. Voor de burger hoefde dat allemaal niet zo. Ze kozen een middenweg.
- Meldingen en klachten versus complimenten: focus op goede dingen geeft energie. Door aandacht te geven aan alle klachten, hoort een gemeente de complimenten niet meer. Wanneer je waardering uitstraalt, ook naar bewoners die bijvoorbeeld een stukje groen verzorgen, werkt dat goed. Burgers zijn hier ook blij mee.
- Uitstraling versus budget: de burger vraagt maatwerk en is tegelijkertijd heel reëel. Ze willen wel aankleding van een bijzonder park, maar dan mag een andere straat heus wel wat soberder zijn. Een visie waar de gemeente mee aan de slag kan.
- Systeemwereld versus echte wereld: de burger zit in de echte wereld. Daar kan de gemeente nog wat van leren. De ambtenarij zal er altijd zijn, maar moet niet leidend zijn in de denkprocessen, is Sittard-Geleen zich bewust.

MEER INFO

www.facebook.com/tuinmansittardgeleen/

Peter Albertoe

Wijkagent Sittard
Stadbroek en Broeksittard,
onderdeel van Sociaal Gebiedsteam
Peter.albertoe@politie.nl

Halen: “Heel vaak weten we eigenlijk niet wie er in de wijk allemaal actief zijn en op welke manier. Vaak ook om privacy-rede- nen. Ik wil ontdekken hoe we daar beter in kunnen samenwerken.”

Brengen: “Ik heb ervaring vanuit het politiebureau. Ik heb geleerd dat het waardevol is om zaken over te dragen als ik zelf niets kan betekenen. We moeten ons best doen om de burger in contact te brengen met andere specialisten als dat nodig is.”

Ilona de Schwartz

Stichting Volontario,
Stein
06-14637684

Halen: “Wij helpen verenigingen en stichtingen met het waarderen van vrijwilligers. Daarbij vraag ik me soms af hoe we ons verhaal moeten vertalen naar gemeenten. Hoe moeten we verbinden om samen sterker te worden?”

Brengen: “Ik werk samen met bedrijven om vrijwilligers te waarderen. Die commerciële insteek, waarbij het voor de bedrijven ook draait om klanten en omzet, kan ik hier toevoegen.”

Chris Dahmen

Bewoner / vrijwilliger
Donderberg (Roermond)
06-25241392

Halen: “Het levert veel op om naar ervaringen van anderen te luisteren. Op andere plekken doen ze soortgelijke dingen als wij. Daar zijn vast raakvlakken en ideeën die ons kunnen inspireren.”

Brengen: “Ik weet vanuit ervaring wat goed werkt bij vrijwilligers. Ik vergelijk het met voetballers: een coach moet volgens mij buiten de lijnen blijven, zodat vrijwilligers het gevoel hebben dat ze zelf iets kunnen inbrengen.”

Samen bereik je meer. En het is leuker dan in je eentje te moeten vechten. Maar je moet wel de mensen in je buurt kennen, om ze te kunnen mobiliseren en helpen. Hoe doe je dat? Enkele voorbeelden.

In Sittard-Oost trekken burgers zelf hun plan

Met geduld, openheid en samenwerking kun je als groep burgers veel bereiken. Zo bewijst het park 'Hart voor Vrangendael' in Sittard-Oost. Daar stond het voormalige onderkomen van het DaCapo-college leeg. Verwaarlozing dreigde. Omwonenden vroegen om sloop van het pand en kwamen met het plan om er een park in te richten. De opzet is bedacht door de

bewoners, in de vorm van hartkamers. Er is een parkje, een speelweide, plek om te sporten, rozenperken en fruitbomen. Hoe is ze dat gelukt? Allereerst met een lange adem en vooral niet opgeven. De bewoners waren open naar de gemeente, die haar knelpunten kon delen. Beide partijen hadden begrip voor elkaars argumenten. Tijdens overleggen kwamen

INITIATIEVEN- BEURS SITTARD- GELEEN

Bedrijven en bewoners helpen elkaar

De gemeente Sittard-Geleen kent sinds april ook een beurs, maar dan één voor organisaties en initiatiefnemers die menskracht, materialen en middelen zoeken. Deze maatschappelijke beursvloer, waarvan op 19 april de eerste editie plaatsvond, is een initiatief van ondernemersplatform 'Sittard-Geleense Uitdaging'. In één of twee uur onderhandelen initiatiefnemers en ondernemers over vraag en aanbod. Initiatiefnemers kijken hoe zij – aansluitend op hun initiatief – een bedrijf kunnen helpen als wederdienst voor middelen en materialen.

MEER INFO

www.sittardgeleenseuitdaging.nl
Paula Claessens 06-41397168
Francis in 't Zand 06-27568325

ook soms de projectmanager, wijkcoördinator, architect of stedenbouwkundige erbij. Gemeente en bewoners kennen elkaar nu goed.

MEER INFO

www.vrangendael.com/node/1273
Marielle Smit-Hübecker: 06-54672870
of marielle.smit@home.nl

Geldpotje voor buurtacties

Burgerinitiatieven verbinden mensen in een buurt. Een zak geld helpt die initiatieven van de grond te komen. In Roermond en Heerlen hebben ze hier potjes voor, maar ze passen wel elk een eigen werkwijze toe. In Roermond heet het 'Kleur je wijk', in Heerlen 'Buurtactie'.

Buurtactie

Jaarlijks stelt Heerlen een halve ton beschikbaar voor buurtacties waarbij mensen elkaar leren kennen en die gezelligheid vergroten. In een wijkkrantje worden mensen opgeroepen ideeën te leveren. Iedereen kan dat doen, mits het voor (een deel van) de wijk is. "De steun is bedoeld om de acties mogelijk te maken, bewoners moeten ze zelf uitvoeren", zegt Frans Pommé, vrijwilliger in Heerlen. Mensen kunnen een aanvraag via de gemeentesite doen, met een begroting van de kosten erbij. Een regiegroep beoordeelt het plan en adviseert de wethouder. De bewoners moeten ter verantwoording een financieel overzicht laten zien, foto's, een verslag geven en een artikelje in een wijkblad tonen. Op deze manier is onder andere een jeu-de-boules-toernooi gehouden, zijn voortuintjes van zieke mensen opgeknapt, er is een straatfeest georganiseerd,

een moestuin aangelegd en een straatbarbecue gehouden. Van alle buurtacties is tot nu toe 58 procent gericht op het versterken van sociale cohesie, 100 procent op het met elkaar in contact brengen van bewoners buiten werk en verenigingen en 74 procent leidde tot blijvende binding.

MEER INFO

www.heerlen.nl/buurtactie
Frans Pommé: 06-27914303

Kleur je wijk

Voor activiteiten in alleen de wijk Donderberg in Roermond is 'Kleur je wijk' in het leven geroepen. Motto luidt: "Het is jouw wijk, dus jij mag het zeggen". Groepen bewoners kunnen een aanvraag indienen voor een activiteit die voor binding zorgt, met een budget van

maximaal 10.000 euro. Voorbeelden zijn een zithoekje, een welkomstpakket voor nieuwe flatbewoners, de aanleg van een schooltuin, een nieuwjaarsontmoeting en een buurtaanhangar. Indieners krijgen de vraag of de hele buurt dit ook wil, ze zullen het plan ook zelf moeten uitvoeren. Het blijft bij financiële hulp. Een adviescommissie beoordeelt de aanvragen, brengt advies uit aan burgemeester en wethouders, die het advies volgen. Mensen krijgen van de gemeente begeleiding in de geldaanvraag. Bonnen worden gecontroleerd en wat overblijft gaat terug de kas in.

MEER INFO

www.roermond.nl/4/donderberg/Campagne-Kleur-je-Wijk.html
Chris Dahmen: 06-625241392

Heldere verwachtingen tussen bewoners en gemeente

Het botst weleens tussen bewoners en gemeente. Ze hebben verschillende verwachtingen en spreken een andere taal. De bewoners verwachten enthousiasme van de gemeente, maar die komt met procedures en regels. Omgekeerd verwacht de gemeente dat bewoners het

zelf doen, die echter niet weten wat precies. In plaats van de bewoners als lastig te zien, kunnen ambtenaren ook ruimte geven aan een idee. Ook als dat nog niet concreet is. Als professional kun je daarbij helpen, zowel de bewoners als de

gemeente. Begeleid de bewoners in hun contact met de gemeente, leg ze dingen uit. Wijs de gemeente op een integrale aanpak om te voorkomen dat de ene ambtenaar zegt dat iets kan en de andere op belemmerende wetgeving wijst. Kortom: pas verwachtingsmanagement toe.

MEER INFO

Cynthia Smeets: 06-24295399
of cynthia.smeets@hetvernieuwerslab.nl

20 GOUDEN TIPS

Tips voor initiatieven die vanuit eigen kracht en geld ontstaan.

- 1 **Betrek er een wethouder bij (als ambassadeur)**
- 2 **Maak een platte, open organisatie**
- 3 **Bouw tijd en aandacht in**
- 4 **Spreek duidelijk eigenaarschap af**
- 5 **Straal enthousiasme en positivisme uit**
- 6 **Wees onafhankelijk**
- 7 **Benoem ambassadeurs**
- 8 **Kies geen partij in (oude) conflicten**
- 9 **Beheers tempo's van systeem- en leefwereld**
- 10 **Stel je in op verschillende tempo's**
- 11 **Waardeer en verbind andere initiatieven**
- 12 **Zet talent uit de buurt in**
- 13 **Bepaal de communicatiestrategie**
- 14 **Vier elk succes**
- 15 **Wees resultaatgericht**
- 16 **Wees mede-probleemeigenaar**
- 17 **Bepaal samen wanneer iets een succes is**
- 18 **Betrek directe omwonenden als ambassadeurs**
- 19 **Werk waar je moet zijn**
- 20 **Zorg voor een passende locatie**

**Frans
Drissen**

Wijkcoördinatie
Sittard- Geleen
frans.drissen@sittard-geleen.nl

Halen: "Het is goed om meer mensen in dit vakgebied te leren kennen en je steekt altijd iets op van zo'n dag, zeker gezien de vele interessante workshops."

Brengen: "Ik kom oorspronkelijk uit de wereld van Sociale Zaken, en ik heb nu het geluk dat ik in de wijk aan de slag mag. Die tientallen jaren ervaring met contact met burgers neem ik mee en zet ik graag in."

**Mariska
Thissen**

Inhoudelijk
coördinator wijkgericht
werken Wel.kom, Roermond
06-83810202

Halen: "De organisatie van burgerkracht binnen de gemeente, daar wil ik meer over weten. Ik heb ook veel contacten met burgers waar ik die kennis bij kan gebruiken en ik geef dat bovendien graag door aan mijn partners."

Brengen: "Ik zie dat de zorg soms ontbreekt als vaste partner in gesprekken rondom welzijnswerk. Uit ervaring weet ik dat het belangrijk is dat de zorg juist wel betrokken is."

**Maykel
Heuts**

Wijkgebonden
medewerker,
gemeente Maastricht
maykel.heuts@maastricht.nl

Halen: "We hebben een prima team van professionals die elkaar weten te vinden. Maar het gaat natuurlijk om de kracht in de wijken, om samen te werken met inwoners. Hoe bevorder je de participatie? Ik wil meer leren over de inzet van sociale media."

Brengen: "Waarop wij vaak goede feedback krijgen, is dat we echt midden in de wijk staan: aanwezig, klaar om snel te handelen, met een persoonlijke aanpak."

Zet een paar ‘Spillen in de Wijk’ bij elkaar en er ontstaat iets nieuws. Wat kan dat zijn?

OM

‘WE MOETEN DRAAGVLAK CREËREN’

COR: “Wij hebben 120 mensen in werkgroepen, verdeeld over de verschillende wijken. We proberen hen te begeleiden en onderlinge relaties te versterken.”

JORDY: “Zoveel vrijwilligers? Dat vind ik knap. Ik zie in sommige wijken een sterke terugloop aan vrijwilligers. Vaak worden dezelfde mensen keer op keer gevraagd.”

COR: “Dat is een bekend euvel. De DOPsgewijze aanpak helpt daarbij, het gaat dan om hún buurt of speeltuin.”

JORDY: “Onlangs was het Buitenspeeldag. De wijkvereniging wilde het niet meer organiseren en hoopte dat burgers het zouden oppakken. Dat gebeurde niet, terwijl mensen zich vervolgens wel afvragen waarom er niets georganiseerd was.”

COR GABRIËLS
vrijwilligerscoördinatie in Stein
JORDY JENNEN
opbouwwerker Punt Welzijn Weert

COR: “De wijk moet het willen, maar de burger ook.”

JORDY: “De vraag achter de vraag uitkristalliseren, noemen wij dat. Ik heb als opbouwwerker toegevoegde waarde door de helicopterview. We moeten het gezamenlijk belang vergroten en draagvlak en draagkracht creëren voor dat wat de wijk doet opfleuren.”

COR: “Iedereen wil wat anders, maar het doel is voor iedereen uiteindelijk een gezellige buurt.”

‘MEER KRUISBESTUIVING DOOR ONTMOETING’

JACQUES ROUMEN
wijkagent Roermond
PAULA CLAESSENS
Sittard-Geleense Uitdaging
PETER VAN MINDERHOUT
Buurtplatform Campagne Maastricht

JACQUES: “In Roermond zijn we bezig met een herijking. Onder 400 wijkbewoners hebben we een enquête gehouden rond de vraag wie actief wil zijn. In september maken we de resultaten bekend. Dan gaan we ook een brainstormsessie houden hoe we verbinding kunnen maken.”

PETER: “Wij doen dat al in Maastricht. Ik merk dat er weinig kruisbestuiving is, want Jacques wist dat nog niet. Gemeente Maastricht maakt er ook geen reclame voor. Het is hapsnap.”

PAULA: “Jullie hebben een Uitdaging nodig! Wij brengen initiatiefnemers en

DE TAFEL

lokale ondernemers bij elkaar. Door ontmoeting ontstaat er wat.”

JACQUES: “Aha, geef zo je telefoonnummer maar. Ik zie bij ons wel een worsteling om dat daadwerkelijk te gaan doen.”

PAULA: “Waarom?”

JACQUES: “Dat weet ik niet. Ik ben geen eigenaar, dat is het wijkteam. Ik wil wel mijn steentje bijdragen en zal ze erop wijzen.”

PAULA: “In Roermond is nu een Uitdaging, maar we willen onder andere ook in Venlo een Uitdaging.”

PETER: “Goed zou zijn als eens per jaar de betrokkenen bij best practices uit andere plaatsen workshops geven, zodat mensen kunnen delen en van elkaar leren.”

JACQUES: “Je zou eens bij de gemeente Peel & Maas moeten kijken. Daar is een goede cultuur bij politici en ambtenaren. Ze lopen niet achter regeltjes aan. Het gaat om mensen.”

‘TWEE WERELDEN’

EUGENE HODES

stadsdeelcoördinator, Heerlen

ELS ROVERS

procesmanager wijkgericht werken
sociaal domein, Sittard-Geleen

EUGENE: “In Heerlen starten we nu met de Buurtdeals. Deals met bewoners die iets willen in de wijk. Dat vraagt weer een heel andere aanpak, je bent eigenlijk aan het onderhandelen.”

ELS: “Dat klinkt innovatief en zinvol. Hoe doe je dat dan, het lijkt me dat je vooral heel goed moet luisteren?”

EUGENE: “Ja, dat klopt. Doorvragen, luisteren, wat willen ze echt. Wat willen ze van de gemeente?”

ELS: “In mijn rol als onafhankelijk voorzitter moet ik altijd domme vragen stellen, dus dat doe ik nu ook maar. Waarschijnlijk ben je ook altijd bezig om mensen te bevragen wat ze zelf al hebben gedaan?”

EUGENE: “Dat is geen domme vraag hoor, het is een heel slimme opmerking. En iets wat we natuurlijk ook al doen. Dat is ook burgers serieus nemen.”

ELS: “Ik vind het een goede ontwikkeling dat we als ambtenaren veel meer onder de bevolking zijn. Luisteren en verbinden zijn kerntaken.”

EUGENE: “Het voelt nu bijna raar dat het zo lang anders is geweest. Je bent als ambtenaar toch ook burger? Alsof je die rol aflegt op het moment dat je het gemeentehuis binnen stapt!”

ELS: “Haha, daar zeg je zowat. Het zijn ook nog steeds wel twee werelden hoor. Het is goed dat de deuren opengaan. Ik wil weleens te snel, maar gelukkig gebeurt er van alles.”

We gaan van een verzorgingsstaat naar een participatiesamenleving. Dat vergt een andere manier van denken en doen. Drie voorbeelden van hoe je daarmee om kunt gaan en een inspirerend verhaal over een droom die werkelijkheid werd.

Hoe omgaan met veranderingen in het sociale domein? TRUST!

We staan voortdurend voor ontwikkelingen in het sociale domein en moeten mee veranderen. Stichting The Masters probeert in Maastricht 'anders' ontwikkelde mensen te betrekken bij de maatschappij. Hoe pak je de verandering die daarvoor nodig is het beste aan?

Als je nieuwe ontwikkelingen negeert, wordt de afstand alleen maar groter. Kijk naar het analoge fotobedrijf Fiji Film. Reden om te veranderen, meent Han Zitteema van The Masters. "Het beleid betekent dat voor sommige kwetsbare mensen hun pad wordt bepaald op het moment van een diagnose", vult zijn collega Sheila Oroschin aan. "Niemand vraagt wat iemand wél kan. Die wereld willen wij met de onze verbinden en kansen bieden."

Controle, invloed of 'wasted energy'

The Masters realiseerden zich dat ze niet zonder het gevestigde systeem kunnen, maar dat eenzijdig duwen niet helpt. Er moet worden samengewerkt. Over bepaalde zaken heb je controle, op sommige zaken (zoals een beslissing van een gedeputeerde) kun je invloed uitoefenen, maar er zijn ook zaken waarop we geen invloed hebben, zegt Zitteema. "Wasted energy." Dus, ga voor die punten waar je daadwerkelijk wat kunt betekenen.

Verandering bewerkstelligen

Vaak begint de noodzaak tot verandering vanuit een dwangmatige relatie van bovenaf, er volgt een confrontatie, waarbij de energie gaat naar een gevecht. Niet prettig, dus ontstaat een fase van co-existentie. "We agree to disagree", verduidelijkt Zitteema. Een

slechte uitkomst want dit staat eigenlijk gelijk aan stilstand. Maar er is hoop: zodra er een intentie is tot overleg, zijn er perspectieven. "Als we openstaan voor de ander, kunnen we gaan participeren in verandering. Het ultieme resultaat is 'mede-eigenaarschap', waarin iedereen bijdraagt aan de verandering."

Brug in verandering

Wat is het belangrijkste gegeven in die verandering en het slaan van die brug van co-existentie naar een intentie om te overleggen? Vertrouwen, ofwel: TRUST; Truth, Respect, Understanding, Support en Trustworthiness. Als dat goed zit, kun je aan het werk.

MEER INFO

www.themasters.nu

Han Zitteema: 06-10651032

Sheila Oroschin: 06-54751997

3 JAAR NA DE DECENTRALISATIE

Sinds de decentralisatie mogen gemeenten de Wmo, Jeugdzorg en Participatie naar eigen inzicht inrichten. Sittard-Geleen, Maastricht en Heerlen keken bij elkaar over de schutting. Wat blijkt: er is niet één juiste manier maar er zijn wel vele aandachtspunten. Stefan van Vreedendaal en Francien Rutten (Maastricht), Els Rovers (Sittard-Geleen) en Sonja van Kooten (Heerlen) delen er tien.

1 De meeste mensen zijn prima zelfredzaam. Een heel kleine groep heeft heel veel zorg nodig. En er is een paar tussencategorieën waarvoor meer of minder ondersteuning nodig is. Door met niveaus te werken is er overzicht en weet je hoe en wanneer je moet opschalen en wanneer je weer kunt afschalen.

2 Kom eerder in actie als er kinderen in het geding zijn. Vader in detentie? Check of de moeder het redt en leg indien nodig contact met bijvoorbeeld de woningcorporatie. Voorkom dat problemen groter worden.

3 Overweeg één loket voor het sociaal domein. Kwetsbare burgers willen geholpen worden en kunnen vaak die zoektocht binnen organisaties niet aan. In Heerlen wordt zeer binnenkort bij één loket meteen een integrale uitvraag gedaan op alle leefgebieden.

4 Krijg bij alle betrokkenen tussen de oren dat het heel vaak niet gaat om 'niet willen', maar om 'niet kunnen'. Mensen kunnen een brief niet lezen, snappen internet niet, durven de telefoon niet op te nemen. Dan is een andere aanpak nodig.

5 Sluit aan bij bestaande initiatieven want er gebeurt al zoveel, er is al een enorm netwerk. Maak hiervan gebruik!

6 Zorg voor een budget waarover snel beslist kan worden. Maastricht noemt dit 'iets kleins betalen, maar iets groots regelen'. Bijvoorbeeld: het versneld aanvragen van een ID-kaart waardoor iemand wèl naar een sollicitatiegesprek gaat, een baan krijgt en uit de bijstand kan.

7 Pers wijkteams niet in een mal. Iedere wijk of buurt heeft z'n eigen dynamiek, problematiek, ontmoetingsplekken, geschiedenis en linking pins. Gebruik die kracht.

8 Maak een bewuste keuze om een sociaal team een toegangsfunctie te geven of niet. Het kan een keuze zijn, maar het risico bestaat dat er veel tijd gaat naar het indiceren, ten koste van preventief en collectief werken.

9 Zorg voor een kernteam met slagkracht en onderhoud tegelijk een breed netwerk van professionals en vrijwilligers die je in kunt laten vliegen. Leer en luister van elkaar, vertrouw elkaar, gebruik elkaars expertise en vorm samen een beter beeld van een casus. Zodat je flexibel en passend bij iedere situatie kunt handelen.

10 Praat niet over maar mét mensen.

Wim Neelis

Wijkcoördinator,
Landgraaf
wim.neelis@landgraaf.nl

Halen: "Ik werk al vijftien jaar in deze wereld en heb veel contact met burgers. Ik ben, zeg maar, de meest burgerlijke ambtenaar van Landgraaf. Ik wil alleen weten wat collega's op dit vakgebied doen."

Brengen: "Maak het niet moeilijker dan het is en niet groter dan nodig. Start klein, werk van onderaf, het liefst op straatniveau. Zorg dat mensen hun burens kennen, zodat ze aanspraak hebben en ergens laagdrempelig terecht kunnen."

Adriane Keulen

Hoofd Buurtgericht
werken, Heerlen
045-5605034

Halen: "Net als iedere gemeente zijn we aan het puzzelen hoe we de organisatie moeten (her)inrichten om beter aan te sluiten bij burgerinitiatieven. Hoe doen andere gemeenten dit?"

Brengen: "Energie, in het verbinden en in het leggen van dwarsverbanden. Want uiteindelijk hangt alles met alles samen. Dus kom uit je koker en laat eens iets anders zien."

Mieneke Bakker

Bedenker van
project 'Bianca in de buurt'
wmbakker@xs4all.nl

Halen: "Ik zoek tips en suggesties waarmee ik ons project met filmpjes voor buurtgesprekken nog beter kan maken. Ons publiek van vandaag is natuurlijk kenner bij uitstek en heeft veel ervaring met werken in de wijk."

Brengen: "Met onze workshop 'Bianca in de buurt' laten we zien hoe je film kunt inzetten om mensen (met elkaar) aan de praat te krijgen. Film maakt het makkelijker voor mensen om zich te verplaatsen in de ander."

IS IEMAND KWETSBAAR OF KRACHTIG?

Veel mensen staan langdurig aan de zijlijn van de samenleving. Ze zijn gaan geloven dat ze niet van betekenis zijn, niet veel te 'brengen' hebben. Een hardnekkig misverstand dat ook bij professionals speelt, stellen Marjet Zeegers en Sonja Visser. Maar: iedereen heeft iets te halen en te brengen. Je moet het alleen wel weten op te roepen.

Natuurlijk zijn er kwetsbare personen. Maar mensen zijn niet altijd kwetsbaar en niet op alle leefgebieden. Door vooral de kwetsbaarheid te zien, houden we mensen in de positie van de 'haler'. Dit versterken we door zelf als 'brenger' te opereren. Marjet en Sonja doen een hartstochtelijk pleidooi om mensen te verleiden actief te worden in andere rollen zodat ze zich weer van betekenis voelen. "Dat is namelijk wat ieder mens ten diepste wil", zegt Sonja. Marjet Zeegers doet dit met het herstelinitiatief Vitale Verbindingen in Arnhem.

Sonja Visser begon het zelfregiecentrum Weert/Venlo.

Welkom

Ze doen dat door iedereen, elke dag, zonder voorbehoud welkom te heten. "Zodat iemand zich gewenst voelt", zegt Marjet. "Daarnaast zijn ervaringswerkers heel belangrijk. Mensen die weten wat er in je omgaat, die je snappen. Het is zo belangrijk dat je je verhaal aan iemand kunt vertellen, iemand met wie je een kop koffie kunt drinken. Wij faciliteren dit soort vitale verbindingen, ook met mensen in de buurt. De wijk biedt namelijk mogelijkheden voor hoop, herstel en participatie! Mensen kunnen hier cursussen volgen, maar ook zelf geven. Een bibliotheek runnen, soep maken. Ze komen weer in hun kracht en dat is onbetaalbaar."

Brenger

Sonja: "In normale gesprekken is de verdeling tussen de haler en de brenger fifty fifty. Hoe laat je de ander eens honderd

procent brengen zijn? Stel vragen, wees nieuwsgierig, bevestig wensen, ontdek talenten. Wij zien iedere keer weer dat mensen opleven, enthousiast worden, anders gaan zitten, beweeglijker worden. Je lost er geen diepgewortelde problemen mee op, maar je zet wel iets wezenlijks in beweging."

MEER INFO

Marjet Zeegers: 06-19173659

www.vitaleverbindingen.nl

Sonja Visser: 06-81289792

www.weert.zelfregiecentrum.nl

Kindervakantieweek van Zelfregiecentrum

WOONZORG ELISABETH STIFT 'Deel je droom en heb geduld'

2014: Het Elisabeth Stift staat in de verkoop. Een icoon in Kerkrade, een fantastisch klooster. Op een prachtig groene locatie maar ook met veel achterstallig onderhoud. Michiel Renierkens en Leo Vrancken zien de mogelijkheden en gaan dromen. En vooral doen. Sinds voorjaar 2017 wonen de eerste mensen in het Elisabeth Stift.

Michiel en Leo zijn gepensioneerd, maar van een rustige oude dag is geen sprake. Deze initiatiefrijke en sprankelende mannen wisten in een paar jaar tijd een oud

klooster om te toveren tot een duurzame, moderne, betaalbare en van alle gemakken voorziene woonvoorziening voor mensen met een ZZP4-indicatie. Leo: "Deze mensen dreigen tussen wal en schip te raken, te vereenzamen en alleen maar zieker te worden. Dit klooster biedt hen een thuis. Met voldoende privacy, maar ook dichtbij anderen. Rustig en tegelijkertijd nabij het centrum en met veel groen in de directe omgeving. En - heel belangrijk - met zorg op maat. Indien nodig is er ook terminale zorg beschikbaar; mensen hoeven niet meer te verkassen."

Hoe je dat voor elkaar krijgt? Een gepensioneerde Michiel: "Met geloof in je plan en heel veel goede mensen om je heen. En spreek de topmensen aan; wethou-

ders en gedeputeerden, mensen die kunnen beslissen. Laat ze zien waarmee je bezig bent, geef ze een rondleiding, deel jouw droom met ze. Als je hen overtuigt, krijg je vanzelf de geschikte ambtenaren die zaken voor jou in gang gaan zetten. En heb geduld, veel geduld. Want ook al steek je hoog in, ook al heb je een leger aan vrijwilligers die keihard werken, ook al heb je een fantastisch plan en een deskundig bestuur; het duurt altijd langer dan je wil."

MEER INFO

Michiel Renierkens: mrenierkens@zonnet.nl,

06-24585275

Mensen komen eerder in actie wanneer ze weten wat er gebeurt in hun buurt en hoe ze daarbij kunnen helpen. Dan moeten initiatiefnemers wel deze mensen weten te bereiken. Enkele tips om hen op weg te helpen.

Vind (financieel) support in de crowd

Voor financiering van je initiatief kun je naar de gemeente kijken of een fonds. Maar initiatieven zijn vaak juist het antwoord op het uitblijven van gemeentelijk beleid. En door drastische bezuinigingen hebben de bekende fondsen ook steeds minder geld en worden ze kritischer. Dankzij internet kun je tegenwoordig financiële en fysieke steun voor je initiatief winnen. Deze methode lijkt uit nood geboren maar kent juist grote voordelen vergeleken met ouderwets financieren: je peilt zo meteen het draagvlak voor je idee, laat dat meteen zien aan de buitenwereld en je bindt mensen op persoonlijk niveau aan je initiatief. Door ze op de hoogte te houden, vergroot en continueer je die betrokkenheid. Een

aantal mensen blijkt vaak bereid ook de handen uit de mouwen te willen steken – voor één klusje of langdurig. Dat is óók ‘subsidie’.

Een vorm is crowdfunding (‘betaling vanuit de menigte’): via internet – er bestaan hiervoor speciale sites – presenteer je initiatief en roep je mensen op dat met geld te ondersteunen. Een andere vorm is crowdsourcing (‘bronnen/kennis van de menigte gebruiken’): je zoekt benodigde kennis of vaardigheden onder mensen in je netwerken. Platform Heroes & Friends is hiervan een voorbeeld.

MEER INFO

Cynthia Smeets, 06-24295399
of info@studiowalden.nl
www.heroesandfriends.com

Michiel Renierkens

Bestuurslid stichting
WoonZorg Elisabeth Stift
Kerkrade
06-24585275

Halen: “Hoe komen we aan financiering? We hebben al subsidie van onder andere de gemeente, maar nu zitten we met asbest op ons dak dat eraf moet. En hoe betrek je burgers met wie je wilt samenwerken? We hebben nu al contact met scholen en organisaties.”

Brengen: “Een goed businessplan. Kom maar eens kijken bij ons. Wij hebben bijvoorbeeld direct contact gezocht met de gedeputeerde. Dan gaan dingen stuk sneller dan via ambtenaren. En hij weet je op de juiste ambtenaren te wijzen.”

Ingrid Neven

Opbouwwerker
Alcander Heerlen
06-53316035

Halen: “Informatie en ideeën, met name over het inrichten van een wijk door bewoners en hoe projecten hun podium kunnen pakken. Dat zorgt voor bekendheid en stimuleert de inzet van mensen.”

Brengen: “Tips hoe je verbindingen kunt maken. Ik weet snel wie je moet hebben en hoe je mensen enthousiast kunt maken. In al die tijd ken ik veel mensen.”

ZET JE SUCCES OP HET PODIUM

Geef ruchtbaarheid aan je initiatief. Dat vergroot draagvlak en betrokkenheid onder buurtbewoners. En kan helpen bij het vinden van financiering. Bovendien vinden mensen het leuk om meer te weten te komen wat er in hun buurt gebeurt. Het mes snijdt aan twee kanten.

3 TIPS VAN CYNTHIA SMEETS:

1 Betrek andere partijen die social media gebruiken bij het delen van je succes: vraag of je via hun kanalen ook het succes van je initiatief kunt delen.

2 Organiseer een event waarvoor je bewoners uitnodigt en waar je kunt laten zien wat je doet.

3 Maak een flyer met een bedankje voor de inzet van buurtbewoners, die je in de buurt verspreidt.

Bianca roert gevoelige buurtkwesties aan

Bianca, alterego van Mienke Bakker

FILM ALS GESPREKSVORM

Filmpjes als middel om buurtbewoners samen netelige kwesties te laten bespreken. Dat is 'Bianca is in de buurt'. Voor de doelgroep is ze gewoon een echte blonde Maastrichtse die herkenbare situaties meemaakt. Iedereen heeft er wel een mening over. En dat is de bedoeling.

“Ocherm!” Bianca, sportschoolhoudster, ziet de zoon van klant Fabienne in een schoenzaak met twee tassen vol schoendozen binnenlopen. Binnenstad Maastricht zien we op de achtergrond. “Hij is deze week al vier keer geweest om schoenen terug te brengen”, zegt de verkoopster. Fabienne leidt aan een koopverslaving maar heeft het geld er niet voor. Reden voor Bianca om een gesprek aan te gaan.

Gesprekken uitlokken

Bianca is een fictief persoon. Van haar zijn nu meerdere filmpjes gemaakt onder de titel 'Bianca is in de buurt'. Hier ziet de kijker door de ogen van een blonde vrouw op een scooter maatschappelijke buurtthema's. Geen lessen over wat goed voor je is, maar dilemma's waaruit kijkers zelf hun conclusie kunnen opmaken. In dit filmpje gaat het over armoede, schaamte en zorgen voor elkaar.

De filmpjes lokken op buurtbijeenkomsten of op straat gesprekken tussen buurtbewoners uit over onderwerpen die anders lastig zijn te bespreken. Het is een initiatief van onderzoekers, producers, acteurs en anderen. Zij voeren het idee van de Maastrichtse hoogleraar Public Mental Health, Marten de Vries, uit: media inzetten om mensen bewust te maken dat gezondheid geen individuele maar een collectieve kwestie is, beïnvloed wordt – positief en negatief – door de omgeving. “We wilden eerst experts laten vertellen wat oplossingen zijn”, zegt onderzoekster Mare Knibbe. “Maar mensen kunnen zelf nadenken. Anders is het belerend.”

MEER INFO

www.biancaindebuurt.nl

Pim Schippers (producer):

pim.schippers@crossavenue.nl

Mienke Bakker (actrice): wmbakker@xs4all.nl

Mare Knibbe (onderzoekster):

m.knibbe@maastrichtuniversity.nl

Meer zichtbaar via social media

Het werk van de wijkwerker is op straat. Maar daar kun je niet altijd zijn. En je kunt niet iedereen zien. Via social media bereik je in één keer een grote groep mensen. Door jezelf en je werk te laten zien, zien mensen overeenkomsten, wat weer een band creëert. Je krijgt input en gesprekken.

Via social media kunnen mensen over je schouder meekijken via je berichten, foto's, filmpjes enzovoorts. Ze kunnen input leveren. Op Facebook kun je ook een aparte groep aanmaken voor een onderwerp of project. Via live streaming kunnen mensen toch bij je activiteiten zijn. En je kunt zelfs een chat-spreekuur instellen.

Een gezicht

Hoewel mensen liever iets van een levend persoon zien en zo eerder iets aannemen dan van een organisatie, zijn communicatieafdelingen niet zelden argwanend als medewerkers op eigen titel op social media berichten en praten over hun werk. “Je kunt Communicatie betrekken bij wat je doet, maar werk en privé zijn niet te scheiden. Mensen moeten een gezicht zien, een organisatie is abstract”, zegt Johan Cortooms van Wel.Kom.

Zakmes

Voor de keuze van social media adviseert Johan de doelgroep in kaart te brengen. Er zijn vele platforms, maar Whatsapp, Facebook, YouTube, LinkedIn en Instagram zijn de voornaamste. Twitter is op z'n retour. Jongeren bereik je niet via

LinkedIn of Facebook maar via Snapchat en Instagram. LinkedIn is vrijwel alleen voor communicatie met collega's interessant. Facebook vergelijkt Johan met een Zwitsers zakmes: “Het heeft alle functies: een zaagje, een schartje... Maar wil je goed zagen, dan kies je een echte zaag. Voor knippen neem je een echte schaar.”

Zichtbaarheid kan ook via online buurtplatforms:

- NextDoor: gratis buurtplatforms.
- Mijnbuurtje.nl: gemeente of corporaties kunnen een platform kopen.
- Wehelsen: handig voor ruildiensten in een buurt.

MEER INFO

Johan Cortooms: 06-52562822 of

j.cortooms@welkom.nu

www.facebook.com/johancortooms

Goed voorbeeld van een wijkwerker die social media gebruikt: www.facebook.com/z.naus

Rieneke Soumete

Procescoördinator
Zelfsturing gemeente
Maastricht
06-21128807

Halen: “Praktijklessen over hoe je de worsteling doorkomt, hoe je omgaat met professionele passie versus bewoners het laten doen.”

Brengen: “De ervaring hoe je van een buurtplatform een buurtnetwerk maakt. Hoe bereik je dan mensen en welke valkuilen liggen op de weg? Als professional moet je je passie loslaten. Niet alles willen regelen, maar je passie vinden in bewoners jouw kennis geven.”

René Roelofsen

Beleidsadviseur
Welzijn gemeente Heerlen
06-51347754

Halen: “Netwerk en kennis, en dat met name over verbinden in het sociale domein. Hoe kun je een netwerk van onderop in de wijk vormen?”

Brengen: “Kennis over hoe je mensen kunt betrekken. Stenen leggen is niet het belangrijkste. Je moet mensen meekrijgen, door naar ze te luisteren, op een avond of met een tent in een park. Mijn voorbeeld is het Aldenhofpark in Hoensbroek: door de crisis móesten we mensen om ideeën vragen en ze erbij betrekken.”

Vloggen met ervaringen uit de wijk

Jenneke van Genechten heeft haar eigen tekstbureau Lettergeniek en maakt daarnaast regelmatig vlogs en blogs, onder andere voor VVV Zuid-Limburg. “Vloggen en bloggen moet je doen omdat je het leuk vindt en omdat je iets te vertellen hebt, niet omdat het moet”, zegt de tekstschrijfster.

Waarom?

Als Spil in de Wijk kun je door een blog (online tekst) of vlog (online video) passies en ideeën delen, vertellen wat er gebeurt in de wijk, zorgen dat iedereen je kent én meer mensen naar je website krijgen. Bovendien helpt dat weer om beter zichtbaar te zijn op Google. Voor VVV Zuid-Limburg doet Van Genechten beiden, en de een ondersteunt daarin de ander. “In de blog vertellen we over onze ervaringen, inclusief alle praktische informatie. De vlog is een trigger. Entertainment dat gedeeld wordt op sociale media in de hoop dat mensen doorklikken.”

Hoe pak je dat het beste aan? De vijf belangrijkste tips:

1 Houd je mobiele telefoon altijd horizontaal en kijk naar de camera als je opneemt. Niet naar het schermje.

2 Sluit een vlog altijd af met een ‘call to action’ waarin je oproept om te

volgen of verwijst naar een blog die meer informatie verstrekt. Zo trek je nieuwe bezoekers via social media.

3 Houd een vlog zo kort en vlot mogelijk, met humor. Van Genechten: “Het mooie aan vloggen is dat het allemaal niet zo strak hoeft. Iedereen weet dat je zelf filmt.”

4 Maak een geschreven blog niet te lang, 300 tot 500 woorden is lang genoeg om de lezer bij de les te houden.

5 Sleutelwoord voor zowel de blogs en vlogs: houd het authentiek. Een ervaring vanuit je zelf komt het best over en is daardoor het geloofwaardigst.

MEER INFO

www.lettergeniek.nl

Meer bereik? Ken je wijk

Ken je doelgroep. Je kunt wel een persbericht naar de lokale krant sturen, maar leest jouw doelgroep wel die krant? En plaatst de redactie überhaupt jouw bericht? Met een aantal methodes kun je je bepalen wát eigenlijk je boodschap is en hoe je die het beste kunt verspreiden: onder andere met de visie-strategie-actie-piramide. Breng vervolgens jouw omgeving in kaart met de ‘omgevingsbulleye’. En met de motivatiekaart weet je welke gevoelens er leven in die omgeving. Daarmee kun je veel gerichtere communicatiemiddelen kiezen.

MEER INFO

www.medialvalley.nl
06-629590983 of info@medialvalley.nl

NETWERKCONFERENTIE IN BEELD

PIJN DURVEN HEBBEN

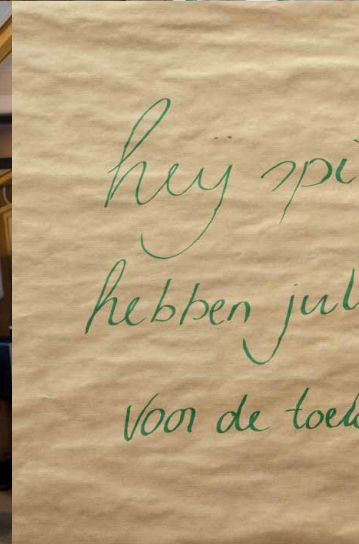
Participatiekenner **JOOP HOFMAN** volgde op uitnodiging van Spil in de Wijk de netwerkconferentie. Zijn conclusie:

“*The heat is on* in Limburg. Het vlamt. Professionele bosbrandjes. Allemaal mensen die met gretigheid bezig zijn met community building – compliment voor de organisatie. Elders in Nederland noemen ze het burgerkracht. Ik denk doordat je in Limburg meer kleine, homogene dorpen en buurten hebt, meer ons-gevoel, dat het hier community building heet. Een community kan een wasserij zijn waar mensen dingen komen bespreken, of een taxiservice waar mensen met elkaar in gesprek komen.

- Overheden zeggen ruimte voor bewonersinitiatieven te geven. In de praktijk wijzen ze toch op regels en instituties. Als je zegt los te willen laten, waarom moet de gemeenteraad er dan nog iets over zeggen? Je verandert echter een systeem dat al sinds 1848 bestaat niet in drie jaar.
- Burgerinitiatieven gaan altijd over kleinschalige projecten. Waarom? Waarom mag alleen de overheid over grote projecten gaan? In Leiden maken burgers het grootste park van Europa.
- En je hebt de paradox om losheid te organiseren. Een overheid die zegt: ‘We gaan aan zelfsturing doen’, dat kan niet. Ze willen toch verantwoording, plannen en een agenda zien.

Voor de toekomst moeten we fricties durven omarmen. Te vaak mijden we het AUW, maar door het op te zoeken ontmoet je elkaar echt. Er moeten worstelscholen komen waarin we andere rollen leren spelen. Niet meteen in oplossingen denken, maar pijn durven hebben.”

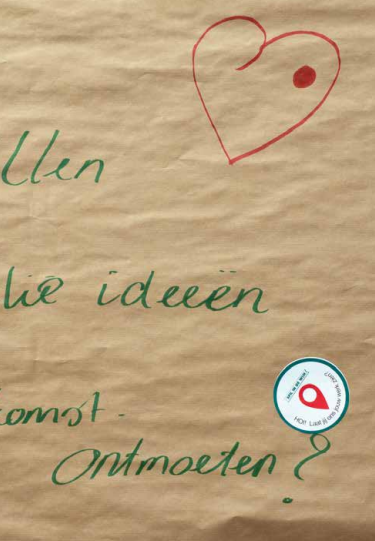
joophofman@rodewouw.nl

Voorbeelden van acties

- het organiseren van een jeu-de-boules middag of een toneelvoorstelling;
- met de hele straat een voortuintje van een zieke buur opknappen;
- een straatfeest houden zodat jong en oud elkaar beter leert kennen;
- een moestuin aanleggen en onderhouden met uw buurtgenoten;
- een straatbarbecue houden voor de buurt.

Zet 160 'Spillen in de Wijk' bij elkaar en ze komen tot nieuwe inzichten en ideeën. Zes van hen vertellen wat ze daar nu mee gaan doen.

WAT NU?

'Persoonlijke benadering'

"Ik leer veel van hoe anderen het aanpakken met bijvoorbeeld netwerken. Maar ook hoe ik zelf dingen doe. Aan mijn leidinggevende ga ik doorgeven dat we misschien meer moeten focussen op een buurtgerichte aanpak, of misschien zelfs wel per straat. Ik heb geleerd dat een persoonlijke benadering beter werkt."

EMAL OLOMI

Buurtopbouw- en jongerenwerker
Stichting Welsun Landgraaf

'Zelf laten doen'

"Professionals moeten leren wanneer ze een bescheiden rol moeten hebben. Je kunt beter mensen zelf iets laten doen, dan gaat het meestal beter. Dit sterkt me in mijn werkzaamheden in Arnhem. Initiatiefnemers moeten een netwerk vormen, zodat ze zoveel mogelijk mensen kunnen ondersteunen. Ik leer dat je gewoon moet dóen."

MARJET ZEEGERS

Projectmanager en beleidsadviseur,
Arnhem

'Preventief werken'

"Mensen bekijken dingen vaak vanuit hun eigen oogpunt. In contact met anderen kunnen we onze blik toch iets verbreden en zo de verbinding vinden. Ik heb bevestigd gekregen dat preventief werken heel belangrijk is om zo te voorkomen dat er uiteindelijk professionele hulp nodig is. De grootste situaties beginnen met kleine problemen."

FRANCIEN RUTTEN

Wijkverpleegkundige Envida en Sociaal Wijkteam Daalhof (Maastricht)

'Aan de slag met films'

"Het project 'Bianca in de buurt' geeft mij het laatste zetje om meer met films te gaan werken. Het is laagdrempelig, persoonlijk en een spontane manier om met mensen in gesprek te raken. Ik had er al eens over nagedacht, maar ik ga er nu echt mee aan de slag. En het mooie is: ook door het maken van de film kan er al iets in gang gezet worden."

SANDRA ZEGERS

Opbouwmedewerker Alcander,
Heerlen

'Meer in de media'

"Ik kreeg de tip van een journalist om een warme band te smeden met een verslaggever van de krant en met enige regelmaat berichten door te geven. Daar start ik morgen mee. 'Maak ze nieuwsgierig naar wat jij in de wijk doet, dan happen ze eerder', zei hij. Dat de gemeente en andere organisaties deze kranten lezen, maakt dat jouw projecten meer in the picture komen. Dat is altijd goed."

JEANNETTE JANZEN

Vrijwilliger in Maastricht

"De Netwerkkonferentie was geweldig. Vooral het gevoel samen te zijn met alle spellen. Als moderator

genoot ik van hun deelname, vragen, humor, opmerkingen, workshops, gesprekjes, herkenningen en erkenningen. We gaan als team evalueren en alle tips voor toekomstige ontmoetingen, in welke vorm dan ook, in beeld brengen. Want onze community staat! Nu moeten we Spil in de Wijk laten groeien en bloeien."

DOENJA URLINGS

Jadoen advies - organisatie - ontwerp
doenja@jadoen.com of 06-54338959